

Le eno je potrebno

ČASOPIS O ŽIVLJENJU V DOMU
LETNIK 15, JUNIJ 2025

Srce, ki je najljubše

Mesec junij je posvečen Jezusovemu srcu. Jezusovo srce je edino srce, ki ima rado vsakega človeka, zato je v znamenje te ljubezni trpelo, darovalo svoje življenje in bilo prebodeno. Hvaležni za to ljubezen, ki nas je rešila, se z zaupanjem obračamo in prosimo usmiljenja za nas in ves svet. *Nekoč*

je v neki cerkvi, posvečeni Jezusovemu srcu, stari župnik molil pred Najsvetejšim ter bral Sveto pismo. Po končani molitvi je zaprl knjigo in odšel v zakristijo in nato v župnišče. Ni opazil, da mu je iz Svetega pisma padel listek. Neka deklica ga je pobrala in na njem prebrala besedilo: »Bog je svet tako ljubil, da je dal ... « nadaljevanja ni bilo. To ji je dalo misliti: Bog me ljubi! Vedno so ji govorili, da je Bog strog sodnik, ki se ga moramo bati! Vsa iz sebe je pohitela domov. Mami je pokazala papir in ji hitela pripovedovati, kaj je odkrila. Mama je prebrala, kar je bilo napisano, in vprašala: »Toda, kaj je dal?« Deklica ni vedela. Kmalu pa je vsa srečna dejala: »Ne vem, kaj je dal, toda če nas Bog res ljubi, nam bo dal karkoli, in ni se nam ga treba bati.« Ena velikih skrivnosti tega stavka ni samo v

tem, da je Božja ljubezen tako neizmerna, da je dal svojega edinorojenega Sina, ampak tudi skrivnost, da se je Jezus bil pripravljen darovati. Naj sklenem z zgodbo, ki pove, kaj je prava ljubezen in kaj ni. Bila sta mlada zaljubljenca. On ji je napisal bolj pesniško sporočilo: »Zate bi prehodil najbolj vročo in najbolj suho puščavo. Preplaval bi najgloblji ocean in vztrajal v najbolj divji nevihti. Povzpel bi se na najvišjo goro, tako globoka je moja ljubezen do tebe.«

Pripis: »Če bo v soboto snežilo, ne pridem k tebi.«

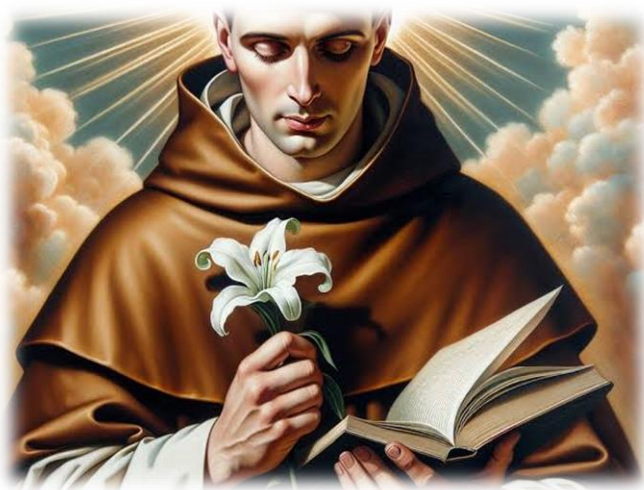
Ta zgodba nas vabi k razmišljanju, kako šibka je človeška ljubezen in kako velika je Božja ljubezen, ki se ne ozira na človeško slabost, ampak je odprta za vsakega človeka, tudi takega, ki je ne spoštuje. Upam, da bo to kratko razmišljanje pomagalo odpreti naša srca najljubšemu srcu – Jezusovemu.

(Vir: <https://revija.ognjisce.si/povejmo-z-zgodbo/22026-bog-je-tako-ljubil-svet>)

Amicus Dei

• SVETNIKI – BOŽJI PRIJATELJI

Anton Padovanski, redovnik, cerkveni učitelj

Danes, 13. junija, goduje priljubljeni svetnik sv. Anton Padovanski (1195–1231). Frančiškanski duhovnik je v 13. stoletju slovel po svojih pridigah, danes pa je še bolj znan kot priprošnjik za izgubljene stvari. Kot pisec številnih pridig je za seboj pustil kar nekaj prodornih besed.

Od Avgušтина k Frančišku

Sv. Anton je v avguštinski samostan vstopil že s petnajstimi leti. Želel pa si je večje samote, zato je predstojnike prosil, da so ga poslali v oddaljeno Coimbro, kjer je prebil deset let. Tedaj so iz Afrike pripeljali posmrtno ostanke prvih frančiškanskih mučencev. Antona je to tako prevzelo, da je haljo avguštinskih menihov zamenjal za obleko Frančiškovih bratov. Poslali so ga v Afriko za misijonarja, a huda mrzlica ga je prisilila, da se je vrnil. Postal je največji pridigar svojega časa; včasih ga je poslušalo do 30.000 ljudi. Bog je tudi s čudeži potrjeval njegovo besedo. Anton je bil v pogovoru s krivoverci nepremagljiv in neprekosljiv, vendar spoštljiv.

Svetnik že leto po smrti

Bil je profesor v samostanu v Bologni; deloval je v južni in srednji Franciji, nazadnje pa v Italiji. Čeprav je slovel kot odličen pridigar, je bil osebno izjemno preprost in skromen. Umrl je star komaj 35 let in manj kot leto dni zatem so ga razglasili za svetnika. Enajst mesecev, kolikor jih je bilo potrebnih pri njem, je v zgodovini Cerkve najkrajši beatifikacijski postopek.

Nad Antonovim grobom v Padovi je kmalu zrastle veličastna bazilika, kamor vsako leto poroma več milijonov vernikov, leta 1946 pa je bil razglašen za cerkvenega učitelja.

Priprošnjik mnogih

Sv. Anton je danes znan kot zavetnik Padove in Lizbone ter nemških mest Paderborna in Hildesheima. Je priprošnjik za izgubljene stvari, zavetnik zaljubljenec, zakoncev, žensk in otrok, revežev, popotnikov, pekov in rudarjev, priporočajo pa se mu tudi proti vojnim stiskam. Priljubljenost sv. Antona v Sloveniji dokazuje 24 cerkva, ki so mu posvečene. Po njem se imenuje tudi kraj Sveti Anton na Pohorju.

Pomenljivi citati sv. Antona

Ob njegovem godu zapišimo še nekaj svetnikovih citatov, ki nagovarjajo še danes, skoraj 800 let po njegovi smrti:

- »Dejanja so vrednejša od besed; naj vaše besede učijo in vaša dejanja govorijo.«
- »Bogu pripišite vse dobro, kar prejmete. Če si pripišite zasluge za nekaj, kar ni vaše, postanete tatovi.«
- »Hudič se nas boji, kadar molimo in se žrtvujemo. Prav tako se

boji, kadar smo ponižni in dobrosrčni. Prav posebej pa ga je strah, kadar z vsem srcem ljubimo Jezusa. Kadarkoli napravimo znamenje križa, pobegne od nas.«

- »Kristjani se morajo opirati na Kristusov križ, kakor se popotniki opirajo na popotno palico, ko pričenjajo dolgo potovanje.«
- »Človek se bo vdal duhu časa. Rekel bo, da bi bila vera preprosta in nezahtevna, če bi živel v našem času. V njegovem času pa, bo dejal, so stvari zapletene: Cerkev se mora posodobiti in stopiti v korak s sodobnimi težavami.«
- »Duh ponižnosti je slajši od medu; tisti, ki se hranijo z njim, pa obrodijo sladek sad.«

Pripravila Marica

LITERARNI KOTIČEK

IZVIR ŽIVE VODE

Zaprem oči
in stopim rahlo in tiho do svojega izvira.
Poslušam žuborenje želja,
občudujem slapove potreb
in vem, da se ne bom odpovedala
mogočni moči večnega izvira v meni!
Pustim, da me odžeeja reka žive vode,
preden se vrnem v džunglo življenja.

Tadeja Gnezda

O SAMOSTANIH ...

Predstavitev najpomembnejših samostanov, ki so delovali ali pa še delujejo na ozemlju današnje Slovenije.

Minoriti so prišli v Piran že konec 13. st. V današnjem starem jedru so najprej zgradili samostan sv. Frančiška Asiškega in šele potem cerkev. O tem nam poroča napis na kamniti plošči na pročelju cerkve, ki se nam danes kaže, po prenovi v 18. st., v klasicistični podobi. Pod njo pa se skriva prvotna srednjeveška gotska

neometana fasada iz grobo obdelanih kamnov.

V notranjosti cerkve izstopa umetelno izrezljan **lesen!** redovniški molitveni kor z baldahinom, poseben čar pa mu daje manjše renesančno svetišče – redikula, kjer je bilo mesto za največjo dragocenost samostana, sliko priznanega slikarja V. Carpaccia *Marija z detetom in svetniki*. Minoriti so jo bili sami naročili pri mojstru, ki je na njej upodobil

tudi veduto Pirana. Danes je njeno mesto še vedno prazno, že od začetka vojne, ko so jo odtujili Italijani, in čaka na vrnitev, a so bili dogovori med državama do sedaj neuspešni.

Posebnost minoritske cerkve so tudi grobnice

pod njenim tlakom (23). Piranske plemiške družine so materialno bogato podpirale samostan in skoraj v celoti tudi njegovo obnovo. V zahvalo so v cerkvi dobile prostor za svojo družinsko grobnico.

Piranski minoriti so največjo skrb posvečali izobraževanju:

- pomagali so voditi kar 12 različnih šol v mestu
- v samostanu so imeli svojo šolo za redovne kandidate in, kar je nenavadno,
- imeli so tudi glasbeni oddelek. O tem priča bogata, še ohranjena glasbena literatura, tako da še ob orglah visoke kakovosti ni dvoma, da so maše potekale ob sodelovanju celega orkestra.
- tudi sami redovniki so se ob bogato založeni knjižnici dodatno izobraževali. Beremo, da je iz tega minoritskega samostana izšlo kar nekaj škofov, znanstvenikov in veliko odličnih pridigarjev, ki so ime samostana in Pirana ponesli v svet.

Svoje poslanstvo so morali redovniki prekiniti med 2. sv. vojno in tudi še po nacionalizaciji. Samostan je najprej služil kot Dom upokojencev, nato je bila v njem nekaj časa zdravstvena šola in nazadnje mestni arhiv. Šele z našo osamosvojitvijo se je začelo novo obdobje – minoriti so dobili samostan nazaj, sledila je vsestranska obnova, ki mu je povrnila prvotno namembnost, prostorsko harmoničnost in arhitekturno skladnost.

D a n e s je tako kot nekoč stičišče duhovnega in kulturnega življenja križni hodnik samostana. Zgodnja baročna arhitektura je po mnenju strokovnjakov eno od najbolj akustičnih prizorišč pri nas. Zaradi tega in samostanske glasbene preteklosti potekajo tu že vrsto let mnoge vrhunske glasbene prireditve, kot sta npr. vsakoletni *Tartini festival* in *Piranski glasbeni večeri*. Iz križnega hodnika je tudi vhod v samostansko galerijo (pinakoteko), kjer so shranjena dragocena slikarska platna beneških mojstrov in redki še ohranjeni gotski kamniti deli iz najstarejšega obdobja samostana.

In zanimivost ... zgodovinarji pišejo, da je mladi Pirančan Giuseppe Tartini, kasnejši svetovni virtuoz na violini, svojo prvo glasbeno znanje

dobil prav v samostanu. Meščani so ga že davno vzeli za svojega in mu na osrednjem trgu postavili spomenik, ki je danes eden od simbolov Pirana.

Minorite lahko obiščemo ob kakšni glasbeni prireditvi, ko odprejo tudi galerijo, v samostanski obednici pa pokažejo še film o svoji zgodovini in lepotah Pirana.

... se nadaljuje ...

Zapisala Lela J. Podgornik

JEZUŠČEK

Jezušček tam gori v svojem zlatem dvoru,
sveti križ drži, z angelčki kleči.

Prve hlačke nosim in kleče te prosim
zdravja svoji mami, ki me zjutraj zdrami,
češe in umiva, meni srajčko šiva,
sladkih jabolk reže, rada s kruhom streže,
mleka piti daje, da ga še ostaja.

MARIJA

Pejmo spat, Bog je zlat.
Glav'ca je zaspana, postelj'ca postlana.
Pejmo gledat, kaj Marija dela.
Na stolčku sedi sredi raja
in verne duše napaja.
Pojdimo tja tudi mi,
da še nas napoji, nas v sveti raj posadi
na večne čase. AMEN.

PETELINČEK

Petelinček, petelinček,
boš videl, kaj bo,
boš suknjico nosil,
prekratka ti bo,
strgane hlače pa prazen rokav,
ko boš prišel na morje,
boš rekel BAV BAV.

ČRNA KRAVA

Črna krava, molza naša,
Gregor žene v Log na pašo.
Star pastir in pa gonič, ne boji se volka nič,
za leskovačo je prijel, zvonec sam pripel,
zvonec poje prelepo, Gregor gluh je na uho.
Gregor gluh je na obe, bolje sam on ve,
kravico za rep drži, da se kam ne izgubi,
pride krav'ca do vodice, do brvice,
tam se napoji in napase,
tam, kjer mehka trav'ca raste.
Pasi, pasi kravico, kjer je mehka travica
dosti mleka nam podeli, dve brvici, dve kanglici
mlečno kašo z njim zabeli, mlečna kaša, mati naša
in otroška sladka pašo.

Povedala M. Š.

Večer pod lipo

12. 6. 2025 je bila prireditev *Večer pod lipo*. Sestra Leonida jo je otvorila in povezovala program. Najprej je zaigrala muzika s 4 člani, nakar je nastopila folklorna skupina COF, 7 moških in 7 žensk v narodnih nošah. Zaplesali so zelo lepo in dolgo – plese iz Šmarje Sap-a. Sledila je prijetna igra upokojenih dramskih uslužbenk;

prikazale so nam, kako je biti upokojenec. Ugotovile so, da je doma dolg čas po starostnikih in da mislijo v bodoče na domsko oskrbo tudi one.

V igri so sodelovale ga. Tina, Vilma in sestra Beti ter Terezija, avtorica besedila. Po končani igri nas je zopet nagovorila sestra Leonida in nam napovedala ponovitev glasbe folklorne skupine COF, zaplesali pa so goričke narodne plese. Ko so se poslovili, so nastopili odlični pevci, imenovani Fantje ljubljanski. Zapeli so deset lepih, domačih pesmi, katerih pa kar ni bilo konca.

Po končanem programu so nas pa postregli z dobrim šmornom z jagodnim prelivom. Prijetno razpoloženi smo se počasi odpravili v svoje koticke k počitku.

Ana Strgar

Kot vsako leto smo tudi letos počastili kresno noč – čeprav malo prej. Vsi iz DMM smo sedeli pod lipo, ki je ravno bujno cvetela in dišala. Program so popestrili folklorna skupina ter pevci iz okolice Ljubljane. Vsi so peli in igrali lepo ubrano, lepo

jih je bilo poslušati. Ne smemo pa pozabiti na naše stanovalke iz DMM, katere so uprizorile lepo igro (skeč). Vsi smo se od srca nasmejali. Vsa čast dekletom, da so na stari način zaigrale in obudile stare običaje. Veseli smo odkorakali v posteljo.

Včasih, ko sem bil mlad, smo vstajali ob 4. uri zjutraj, ko je petelin prvič zapel. Vzeli smo kose na rame in odšli kositi. Ob 7. uri zjutraj je mama prinesla zajtrk. Ajdove žgance in kavo. To je močna hrana in do kosila smo ostali siti.

Zjutraj smo zapeli *Ko je rosa, trav'ca rada se kosi*. Ko sonce posije visoko, pojdi v senco in se odpočij.

Lepo je bilo živeti na kmetiji, uživali smo čisti zrak, vedno smo bili korajžni in veseli, kot smo še danes tu med vami. Bodite tudi vi veseli, hitreje vam bo tekel čas.

Anton Treven

Lep torkov dan

V torek po redni telovadbi so nas obiskali fantje in dekleta iz OŠ Rovte. Trije mladi fantje so nam za uvod zaigrali na frajtonarico, nato so dekleta deklamirala nekaj pesmi, za zaključek pa so zopet zapele frajtonarice. Kot so včasih rekli: Ni veselice brez Golice, tako so tudi fantje zaigrali poskočno *Golico*.

Naj omenim, da so Rovte prelepi kraj. Včasih so si predstavljali, da je to »zagaman« kraj, grapa. Vsak, ki se poda v Rovte, ima lep razgled na Kamniške planine, za Vrhom Svetih Treh Kraljev pa se razprostira naš mogočni Triglav, ki je ob lepem vremenu s soncem obsijan.

Nekoč sem z avtom pobral nekega turista, ki je želel videti Rovte. Ko sva

prispela do trgovine, je izstopil in z radostjo občudoval okolico, vzel aparat in vse poslikal. Meni se je zahvalil za prevoz in mi zaželel srečno vožnjo, sam pa si je ogledoval prelepo naravo.

Anton Treven

Meni pa je dobro, da sem blizu Tebe, moj Bog.

Ps 73,28

*Ana Kogoj
Zofija Modic*

Blagor vam, ker ste se že tukaj veselili srečne večnosti.

POLETNE AKTIVNOSTI

V PREŠERNEM VZDUŠJU,
POGOVORIH, DRUŽENJU ...

S SVOJCI, PRIJATELJI, OTROKI,
PROSTOVOLJCI, ZAPOSLENIMI ...

RAZVEDRILO

IZGUBLJENA ČRKA

V spodnjih dveh kvadratih so se črke med seboj pomešale in ena se je izgubila. Najdimo tisto, ki se je izgubila.

B	P	I	Š	F
L	U	C	Z	M
D	A	S	V	J
Ž	G	K	N	O
H	R		Č	T

Z	H	D	B	O
C	L	V	T	R
N	U	S	Ž	F
K	A	I	Č	J
E	P		M	Š

SMEJALNICA

Sredi noči se zasliši trkanje na vrata hotelske sobe: »Kdo je?« zaspano vpraša gost. »Hotel gori!« »In zakaj budite mene, saj nisem gasilec?«

Starejši možakar si jezno briše očala, ki so mu padla v mokro travo. Mimo pride jezikava soseda in ga hoče spraviti v boljšo voljo: »O, vi ste pa brez očal lepši!« Možakar pa jo na kratko zavrne: »Vi tudi!«

Tvoj mož je zadnjič pri srečelovu zadel prašiča. Kako ste ga spravili domov?« »O, z manj težavami kot moža!«

D. K.

Izdaja Dom Marije in Marte Logatec. Ureja Leonida Župančič.